

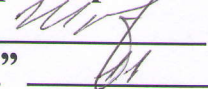
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

**Кафедра права та публічного управління
Кафедра Інформаційних технологій**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО
"19" _____ 2024 р.

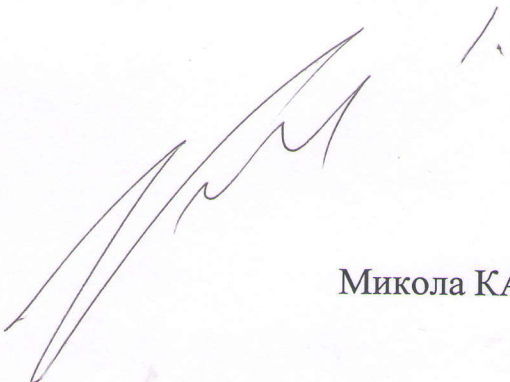
КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	26 Цивільна безпека
Спеціальність:	262 Правоохоронна діяльність
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Правоохоронна діяльність
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2024**

РОЗРОБНИК:
д.ю.н., професор, професор
кафедри права та
публічного управління

Микола КАРЧЕВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО:
на засіданні кафедри права та публічного
управління протокол № 4 від 21.11.2024 р.

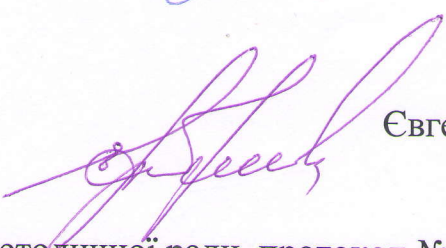
В.о. Завідувач кафедри

Олександра ПТАШНИК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП
СХВАЛЕНО:

Євген ПИСЬМЕНСЬКИЙ

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 4 від 29.11.2024 р

e-mail	mykola.karchevskyi@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	<u>Кафедра права та публічного управління</u>
Посилання на сайт	<u>Микола Карчевський</u>
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/enrol/index.php?id=7001

Анотація навчальної дисципліни «Кримінальне право»

ВСТУП

Кримінальне право є фундаментальною галуззю права, що визначає основні засади відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень, систему покарань та принципи кримінально-правового регулювання. Його роль є ключовою для забезпечення правопорядку, захисту прав і свобод людини, а також стабільності суспільства.

Для працівників державних правоохоронних органів глибоке розуміння кримінального права є необхідною передумовою ефективного виконання службових обов'язків, зокрема розслідування злочинів, притягнення винних до відповідальності та застосування кримінально-правових заходів. Водночас, у сфері приватної безпеки знання кримінального права дозволяє правильно оцінювати ризики, забезпечувати правомірну діяльність охоронних структур та уникати правових порушень у процесі забезпечення безпеки бізнесу та громадян.

Дисципліна «Кримінальне право. Загальна частина» формує у студентів розуміння кримінально-правових норм, методів їх застосування та ролі кримінального права у забезпеченні справедливості. Вона охоплює питання кримінальної відповідальності, складу кримінального правопорушення, видів покарань, стадій кримінального процесу та інших ключових аспектів.

Опанування цієї дисципліни є необхідним для фахівців у сфері правоохоронної діяльності, оскільки дозволяє їм ефективно застосовувати правові норми, аналізувати правопорушення та приймати обґрунтовані рішення у сфері правозастосування.

- Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студенти повинні **знати**:
- Основні поняття та принципи кримінального права, його предмет і метод.
- Джерела кримінального права, включаючи Конституцію України, міжнародні договори, судову практику та кримінальне законодавство.
- Поняття кримінального правопорушення, його класифікацію, склад та правові наслідки.
- Основи кримінальної відповідальності та систему кримінально-правового впливу.
- Стадії вчинення кримінального правопорушення та особливості кваліфікації дій правопорушника.
- Об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.
- Види покарань та їх застосування, принципи індивідуалізації покарання.
- Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння (необхідна оборона, крайня необхідність, виконання наказу тощо).
- Підстави та порядок звільнення від кримінальної відповідальності та покарання.
- Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх та спеціальні заходи кримінально-правового характеру.
-
- **вміти**:

- Аналізувати кримінально-правові норми та застосовувати їх до конкретних ситуацій.
- Кваліфікувати кримінальні правопорушення відповідно до норм Кримінального кодексу України.
- Визначати склад кримінального правопорушення та оцінювати його об'єктивні та суб'єктивні ознаки.
- Оцінювати ступінь суспільної небезпеки діяння та правомірність застосування кримінальної відповідальності.
- Використовувати принципи кримінального права для визначення заходів кримінально-правового впливу.
- Встановлювати стадію кримінального правопорушення та визначати можливість його запобігання.
- Оцінювати можливість застосування обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
- Розрізняти основні та додаткові покарання, визначати їх ефективність у конкретних випадках.
- Аналізувати судову практику та використовувати її при тлумаченні норм кримінального права.
- Формувати правові висновки щодо застосування кримінально-правових норм у діяльності правоохоронних органів та приватних безпекових структур.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПШ “Правоохоронна діяльність” (2024/2025)).

Шифр та назва компетентності	Результати навчання
СК3. Здатність професійно оперувати категоріальнопонятійним апаратом права і правоохоронної діяльності. СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності..	РН9. Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.
СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.	РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	
СК8. Здатність ефективно забезпечувати публічну безпеку та порядку.	РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	2		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	22	-
	семінари, практичні	20	-
Самостійна робота		48	-
Форма підсумкового контролю			

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Кримінальне право: предмет і метод. Кримінально-правова політика. Джерела кримінального права (2 год.)

Поняття кримінального права як галузі права. Поняття кримінального права як галузі законодавства. Предмет і метод кримінального права.

Завдання (функції) кримінального права. Принципи кримінального права. Кримінально-правова політика.

Поняття джерел кримінального права. Види джерел кримінального права. Конституція України. Міжнародні договори, загальновизнані принципи і норми міжнародного права (звичаї, прецеденти). Кримінальне законодавство як основна форма існування кримінального права України. Нормативно-правові акти регулятивного законодавства як джерело кримінального права. Судова практика (рішення Конституційного Суду України, рішення Європейського суду з прав людини, правові позиції Верховного Суду в Україні). Кримінально-правова доктрина.

Закон про кримінальну відповідальність (кримінальний закон, кримінальне законодавство, КК України 2001 р.) та його загальна характеристика. Ознаки кримінального закону. Структура кримінального закону. Стаття закону про кримінальну відповідальність. Диспозиції та санкції статей кримінального закону, їх види.

Чинність (дія) кримінального закону у часі. Час вчинення кримінального правопорушення. Набрання чинності кримінальним законом. Перспективна дія кримінального закону. Ретроактивна дія кримінального закону. Ультраактивна дія кримінального закону.

Чинність (дія) кримінального закону у просторі та за колом осіб. Принципи дії закону про кримінальну відповідальність в просторі:

територіальний, громадянства, універсальний, реальний. Місце вчинення кримінального правопорушення.

Кримінально-правові питання екстрадиції.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год.)

Імплементация положень міжнародних договорів до кримінального законодавства. Логіка, стилістика, мова і термінологія закону про кримінальну відповідальність. Оприлюднення закону про кримінальну відповідальність. Межі території України в контексті чинності (дії) кримінального закону у просторі. Правові підстави видачі і передачі особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, з України до іншої держави. Значення правових принципів для тлумачення кримінального закону. Проект КК України.

Тема 2. Кримінальне правопорушення та система заходів кримінально-правового впливу. Склад кримінального правопорушення (2 год.)

Поняття і ознаки кримінального правопорушення. Визначення понять кримінального правопорушення, злочину та кримінального проступку за КК України. Доктринальні ознаки кримінального правопорушення: суспільна небезпека (її характер та ступінь), протиправність, винність (об'єктивне та суб'єктивне вмінення), караність. Зміст цих ознак.

Малозначність діяння. Поняття малозначності діяння. Ознаки малозначності

Класифікація кримінальних правопорушень. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості та її правове значення.

Правовий вплив на кримінальне правопорушення та правовий вплив за відсутності складу кримінального правопорушення. Основні та допоміжні заходи кримінально-правового впливу. Каральні та некаральні заходи кримінально-правового впливу. Заходи кримінально-правового впливу, які застосовують у межах кримінальної відповідальності та поза нею.

Кримінальна відповідальність як основний захід кримінально-правового впливу. Поняття та ознаки кримінальної відповідальності. Особливості кримінальної відповідальності, що відрізняють її від інших видів юридичної відповідальності. Момент виникнення та припинення кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності. Підстава кримінальної відповідальності.

Поняття, структура і значення складу кримінального правопорушення. Елементи (об'єкт складу кримінального правопорушення, об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення, суб'єкт складу кримінального правопорушення, суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення). Основні та факультативні ознаки складу кримінального правопорушення.

Види складів кримінального правопорушення. Класифікація за ступенем суспільної небезпечності. Класифікація за способом описання ознак складу кримінального правопорушення в кримінальному законі. Класифікація залежно від конструкції об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год.)

Залежність поняття кримінального правопорушення від соціально-економічних відносин, що існують в суспільстві на тому чи іншому етапі розвитку. Історично мінливий характер поняття кримінального правопорушення. Відмежування малозначності діяння від суміжних явищ. Малозначність діяння у судовій практиці. Критерії розмежування кримінального правопорушення та інших видів правопорушень.

Примус та заохочення як парні способи реалізації кримінально-правового впливу. Запровадження нових заходів кримінально-правового характеру.

Кримінальна відповідальність та кримінально-правові відносини. Суб'єкти та зміст кримінально-правових відносин

Тема 3. Об'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення (2 год.)

Об'єкт кримінального правопорушення. Класифікація об'єктів кримінального правопорушення. Загальний об'єкт кримінального правопорушення, його значення. Родовий та видовий об'єкти кримінального правопорушення та їх значення. Безпосередній об'єкт кримінального правопорушення, його значення. Основний та додатковий об'єкти кримінального правопорушення, їх значення.

Предмет кримінального правопорушення як ознака складу кримінального правопорушення.

Потерпілий від кримінального правопорушення як ознака складу кримінального правопорушення.

Об'єктивна сторона кримінального правопорушення. Обов'язкові та факультативні ознаки об'єктивної сторони кримінального правопорушення.

Поняття та ознаки суспільно небезпечного діяння як обов'язкової ознаки об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Форми діяння, активний (дія) й пасивний (бездіяльність) характер поведінки. Випадки, за яких усвідомлене діяння не є вираженням волі особи, що його вчинила (нездоланна сила; фізичний або психічний примус; гіпноз; мимоволі рефлекторні рухи людини).

Поняття та значення суспільно небезпечних наслідків. Реальна шкода та створення загрози заподіяння шкоди (делікт небезпеки).

Причинний зв'язок у кримінальному праві та правила встановлення.

Спосіб. Місце. Час. Знаряддя. Засоби. Обстановка.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год.)

Функції складу кримінального правопорушення. Співвідношення понять кримінального правопорушення і складу кримінального правопорушення.

Теорії визначення об'єкта кримінального правопорушення. Механізм спричинення шкоди об'єкту кримінального правопорушення.

Значення об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Види причинового зв'язку у кримінальному праві. Необхідний причинний зв'язок. Випадковий причинний зв'язок.

Тема 4. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення (4 год.)

Поняття суб'єкта кримінального правопорушення, його ознаки та види. Загальний та спеціальний суб'єкти кримінального правопорушення. Вік, із досягненням якого може наставати кримінальна відповідальність.

Осудність та неосудність. Медичний та юридичний критерії осудності. Обмежена осудність. Медичний та юридичний критерії обмеженої осудності.

Поняття і ознаки суб'єктивної сторони кримінального правопорушення. Ознаки, що характеризують суб'єктивну сторону кримінального правопорушення як елемент складу кримінального правопорушення (вина, мотив, мета, емоції).

Поняття вини та її форми. Поняття вини. Вина та осудність. Умисел та необережність як форми вини. Поняття та види умислу. Інтелектуальний і вольовий моменти умислу. Критерії відмежування непрямого умислу від прямого. Поняття та види необережності. Інтелектуальний і вольовий моменти необережності.

Факультативні ознаки суб'єктивної сторони кримінального правопорушення. Мотив. Мета. Емоційний стан.

Кримінально-правова помилка. Поняття та види кримінально-правової помилки. Юридична і фактична помилка.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год.)

Проблема визнання юридичних осіб суб'єктами кримінального правопорушення в науці кримінального права. Вік кримінальної відповідальності у законодавстві зарубіжних держав. Обставини, що знижують здатність усвідомлювати свої дії або керувати ними: сильне душевне хвилювання, стан сп'яніння, вплив лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, тощо. Їх правові наслідки.

Суб'єктивне ставлення у вину та сувору відповідальність. Відмежування недбалості від інших форм вини і від випадку («казусу»). Подвійна форма вини. Вплив помилки у кримінальному праві на вину та кримінальну відповідальність.

Тема 5. Стадії вчинення кримінального правопорушення. Множинність кримінальних правопорушень (2 год.)

Поняття, види та значення стадій вчинення кримінального правопорушення. Закінчене та незакінчене кримінальне правопорушення. Визначення моменту закінчення кримінальних правопорушень з матеріальним, формальним і усіченим складом. Поняття незакінченого кримінального правопорушення, його види та відмінність від закінченого.

Готування до кримінального правопорушення. Види готування до кримінального правопорушення. Особливості відповідальності за готування до кримінального правопорушення. Відмежування готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру («голоного умислу») та замаху на кримінальне правопорушення.

Замах на кримінальне правопорушення. Поняття та ознаки замаху на кримінальне правопорушення. Види замаху на кримінальне правопорушення (закінчений і незакінчений). Відмежування замаху на кримінальне правопорушення від готування до кримінального правопорушення та закінченого кримінального правопорушення.

Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця та її значення. Відмінність добровільної відмови від дійового каяття.

Поняття множинності кримінальних правопорушень, її ознаки. Види множинності кримінальних правопорушень. Одиначне кримінальне правопорушення як складник множинності кримінальних правопорушень.

Повторність кримінальних правопорушень. Сукупність кримінальних правопорушень. Рецидив кримінальних правопорушень.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год.)

Кримінально-правове значення виявлення наміру («голоного умислу»). Відмежування виявлення наміру («голоного умислу») від кримінально караних погроз та закликів. Непридатний замах: його види та значення. Розмежування добровільної відмови від доведення злочину до кінця та дійового каяття.

Ускладнене одиначне кримінальне правопорушення (триваюче, продовжуване, складене). Відмежування повторності від інших видів множинності кримінальних правопорушень. Відмежування сукупності від інших видів множинності кримінальних правопорушень і складених кримінальних правопорушень. Відмежування рецидиву від інших видів множинності кримінальних правопорушень.

Тема 6. Співучасть у кримінальному правопорушенні (2 год.)

Поняття, ознаки та значення співучасті у кримінальному правопорушенні. Об'єктивні ознаки співучасті. Суб'єктивні ознаки співучасті. Кримінальні правопорушення, при вчиненні яких співучасть не може мати місця. Відмінність співучасті від необережного співзаподіяння. Значення співучасті у кримінальному правопорушенні для вирішення питань кримінально-правового характеру.

Підстави та межі кримінальної відповідальності співучасників. Особливості кваліфікації дій співучасників.

Види співучасників. Виконавець (співвиконавець). Організатор. Підбурювач. Пособник.

Форми співучасті. Поняття та значення форм співучасті в кримінальному праві. Проста співучасть (співвиконавство). Складна співучасть (співучасть з розподілом ролей). Вчинення кримінального правопорушення групою осіб без попередньої змови. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб за попередньою змовою. Вчинення кримінального правопорушення організованою групою. Вчинення кримінального правопорушення злочинною організацією.

Спеціальні питання відповідальності за співучасть у кримінальному правопорушенні. Співучасть у кримінальному правопорушенні зі спеціальним суб'єктом. Провокація кримінального правопорушення. Експес виконавця (співучасника). Невдале підбурювання або пособництво.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год.)

Особливості добровільної відмови співучасників. Відмінність групи осіб за попередньою змовою від організованої групи, організованої групи від злочинної організації. Поняття та ознаки причетності до кримінального правопорушення, її види. Відмежування причетності від співучасті.

Тема 7. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння (2 год.)

Поняття, ознаки та види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Соціально-правова природа цих обставин. Кримінально-правове значення обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Необхідна оборона. Поняття, ознаки та соціальне значення необхідної оборони. Право на необхідну оборону як суб'єктивне право. Умови правомірності необхідної оборони (щодо посягання та щодо захисту від суспільно небезпечного посягання). Спеціальні види необхідної оборони.

Уявна оборона. Поняття, ознаки та соціальне значення уявної оборони. Умови правомірності уявної оборони. Фактична помилка при уявній обороні. Особливості правових наслідків уявної оборони.

Затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Поняття, ознаки та соціальне значення затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Умови правомірності такого затримання. Перевищення меж заподіяння шкоди особі, яка вчинила кримінальне правопорушення, при його затриманні.

Крайня необхідність. Поняття, ознаки та соціальне значення крайньої необхідності. Умови правомірності крайньої необхідності. Відмежування крайньої необхідності від необхідної оборони. Перевищення меж крайньої необхідності.

Фізичний або психічний примус. Поняття та ознаки фізичного або психічного примусу. Переборний та непереборний фізичний примус. Умови правомірності за фізичного або психічного примусу.

Виконання наказу або розпорядження. Поняття та ознаки виконання наказу або розпорядження. Законний наказ. Умови правомірності виконання наказу або розпорядження. Перевищення меж при виконанні законного наказу.

Діяння, пов'язане з ризиком. Поняття та ознаки діяння, пов'язаного з ризиком. Виправданий ризик. Умови правомірності діяння, пов'язаного з ризиком. Перевищення меж при вчиненні діяння, пов'язаного з ризиком.

Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України. Поняття та ознаки виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України. Умови правомірності виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год.)

Відмежування обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння, від суміжних явищ. Перевищення меж необхідної оборони. Заподіяння шкоди пристроями, які діють автоматично. Поняття та ознаки виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності, організованої групи чи злочинної організації. Умови правомірності виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально

протиправної діяльності, організованої групи чи злочинної організації.
Перевищення межі заподіяння шкоди при виконанні спеціального завдання.

Тема 8. Покарання та його мета. Призначення покарань. (2 год.)

Поняття та ознаки покарання, його соціально-правова природа. Мета покарання та її складники (кара, виправлення, спеціальна превенція, загальна превенція).

Система покарань. Правове значення системи покарань. Загальні та спеціальні види покарань.

Класифікація покарань.

Основні покарання: громадські роботи, виправні роботи, службові обмеження для військовослужбовців, арешт, пробаційний нагляд, обмеження волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців, позбавлення волі на певний строк, довічне позбавлення волі.

Додаткові покарання: позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу та конфіскація майна.

Покарання, які можуть застосовуватися як основні або як додаткові (змішані): штраф і позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю.

Поняття призначення покарання. Принципи призначення покарання. Загальні засади призначення покарання. Спеціальні засади призначення покарання.

Призначення покарання з урахуванням особи винного. Призначення покарання з урахуванням обставин, що пом'якшують та обтяжують покарання. Обставини, які пом'якшують покарання. Обставини, які обтяжують покарання.

Спеціальні засади призначення покарання. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання. Особливості призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення. Особливості призначення покарання за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.

Призначення покарань за сукупністю кримінальних правопорушень та сукупністю вироків.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год.)

Правові наслідки ухилення від покарання. Покарання, пов'язані з ізоляцією від суспільства, та не пов'язані з ізоляцією від суспільства. Строкові та безстрокові (одноактні) види покарань.

Правила складання покарань і зарахування строку попереднього ув'язнення. Особливості призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень та сукупністю вироків.

Тема 9. Звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від покарання та його відбування (2 год.)

Поняття, ознаки, значення та правові наслідки звільнення від кримінальної відповідальності. Відмежування звільнення від кримінальної відповідальності від виправдання особи та визнання її невинуватою у кримінальному правопорушенні.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям (щире каяття; активне сприяння розкриттю кримінального правопорушення; відшкодування завданих збитків та усунення заподіяної шкоди). Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим (співвідношення звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим з укладенням угоди про примирення). Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.

Поняття та значення звільнення від покарання та його відбування. Співвідношення звільнення від кримінальної відповідальності й звільнення від покарання та його відбування.

Звільнення від покарання внаслідок втрати особою суспільної небезпечності. Звільнення від покарання у зв'язку з давністю притягнення до кримінальної відповідальності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Звільнення від подальшого відбування покарання.

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання для проходження військової служби. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від покарання на підставі акту про помилування. Звільнення від відбування покарання у зв'язку з прийняттям уповноваженим органом рішення про передачу засудженого для обміну як військовополоненого.

Звільнення від відбування покарання та його подальшого відбування.

Звільнення від призначеного покарання у зв'язку з усуненням караності діяння та пом'якшенням покарання. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Звільнення від покарання за хворобою. Звільнення від покарання за законом про амністію.

Судимість як елемент кримінальної відповідальності.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год.)

Порядок звільнення від кримінальної відповідальності. Співвідношення звільнення від кримінальної відповідальності і звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з

примиренням винного з потерпілим та медіація. Давність у кримінальному праві, зупинення та переривання строків давності

Порядок звільнення від покарання та його відбування. Заміна покарання іншим його видом. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Заміна покарання вагітним жінкам і жінкам, які мають дітей віком до трьох років.

Тема 10. Додаткові заходи кримінально-правового характеру. Кримінальна відповідальність неповнолітніх (2 год.)

Примусові заходи медичного характеру.

Поняття, ознаки та мета застосування примусових заходів медичного характеру. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру та критерії їх призначення. Надання амбулаторної психіатричної допомоги в примусовому порядку. Госпіталізація до психіатричного закладу: із звичайним наглядом, з посиленням наглядом, із суворим наглядом.

Примусове лікування.

Підстави та умови застосування примусового лікування. Коло осіб, до яких застосовується примусове лікування. Спеціальні лікувальні заклади. Відмінність примусового лікування від примусових заходів медичного характеру.

Спеціальна конфіскація.

Поняття спеціальної конфіскації. Кримінальні правопорушення, за умов вчинення яких застосовується спеціальна конфіскація. Випадки застосування спеціальної конфіскації. Відмежування спеціальної конфіскації від конфіскації майна.

Загальна характеристика заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Особливості кримінально-правового впливу на неповнолітніх

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год.)

Примусові заходи виховного характеру. Особливості призначення покарання неповнолітнім. Особливості зняття судимості щодо осіб, які вчинили кримінальне правопорушення до досягнення ними вісімнадцятирічного віку.

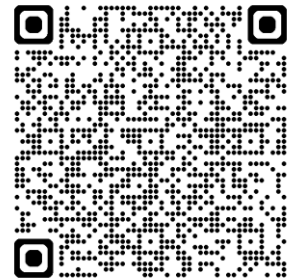
Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Кримінальне право»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	-

Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	14	-
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	12	-
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	10	-
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	12	-

ПОЛІТИКА КУРСУ

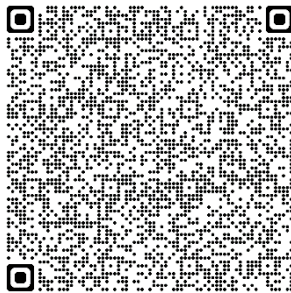

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з «Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом

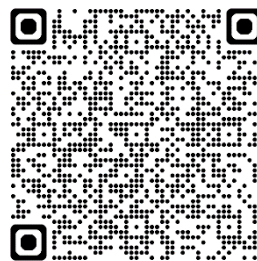
можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за

[покликанням.](#)

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням.](#)

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням.](#) “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням.](#)

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути

активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#)

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі права.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПРНЗ. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
ПРН9. Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах)).	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль

ПРНЗ. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
---	--	---

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
-----------------------	--

«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання**

знань за ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина (кредитно-модульний курс). Навчальний посібник. К., 2007. 208 с.
2. Гришук В.К. Кримінальне право України (загальна частина тести). Навчальний посібник. Львів, 2007. 420 с.
3. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навчальний посібник / За заг.ред. М.І. Хавронюка. К.: Ваіте, 2014. 944 с.
4. Козич І. В. Платформи кримінально-правової політики // Теоретичні та практичні проблеми розвитку кримінального права і процесу: Матеріали наукового семінару [м. Івано-Франківськ, 06 грудня 2012 року]. / Ред.кол.: Острогляд О.В. (голов.ред.) та ін. Івано-Франківськ, 2012. С. 13-15
5. Козич І.В., Острогляд О.В. Навчально-методичний посібник з курсу «Кримінальне право України. Загальна частина». Івано-Франківськ, 2007. 60 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина. Підручник / Алієва О.М., Гаврильченко Л.К., Гончар Т.О., Заркуа Л.Д. та ін. ; Відп.ред. Стрельцов Є.Л. [4-е вид.] Х. : Одиссей, 2009. 312 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1998 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
3. Про судову практику у справах про необхідну оборону : Постанова Верховного Суду України від 26 квіт. 2002 р. № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0001700-02>.
4. Про судову практику у справах проти життя і здоров'я людини : Постанова Верховного Суду України від 7 лют. 2003 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0002700-03>.
5. Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи : Постанова Верховного Суду України від 30 трав. 2008 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0005700-08>.
6. Про судову практику у справах про злочини проти власності : Постанова Верховного Суду України від 06 лист. 2009 р. № 10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0010700-09>.

7. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності : Постанова Верховного Суду України від 23 груд. 2005 р. № 12. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0012700-05>.
8. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями : Постанова Верховного Суду України від 23 груд. 2005 р. № 13. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0013700-05>.
9. Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також адміністративні правопорушення на транспорті : Постанова Верховного Суду України від 23 груд. 2005 р. № 14. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-05>.